

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Číslo poverenia: 534/01
Zo dňa: 23. 09. 2013

Počet výtlačkov: 2
Výtlačok číslo: 1
Počet strán: 24
Počet príloh: 3

P r o t o k o l

**o výsledku kontroly mechanizmu hodnotenia, monitorovania a priebežného naplňania
cieľov vybraného operačného programu Národného strategického referenčného rámca
2007 - 2013**

Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky

Bratislava, december 2013

O B S A H

1	Charakteristika Národného strategického referenčného rámca programového obdobia 2007 2013 a Centrálného koordinačného orgánu	4
1.1	Národný strategický referenčný rámec programového obdobia 2007 – 2013	4
1.2	Centrálny koordinačný orgán	6
2	Charakteristika Riadiaceho orgánu a Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	7
2.1	Riadiaci orgán	7
2.2	Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast	9
2.3	Zhodnotenie rizika a faktorov ovplyvňujúcich kontrolu	11
2.4	Vlastná dokladová kontrola, výber vzorky	12
2.5	Hodnotiace kritériá	12
3	Systém hodnotenia a monitorovania OP KaHR	12
3.1	Systém hodnotenia OP KaHR	12
3.2	Systém monitorovania OP KaHR	15
4	Naplnenie ukazovateľov na úrovni OP KaHR	16
4.1.	Sledovanie a vyhodnocovanie merateľných ukazovateľov na úrovni programu	16
4.2.	Plnenie merateľných ukazovateľov	17
5	Zhodnotenie čerpania OP KaHR a stavu implementácie projektov	19
5.1	Finančná implementácia OP KaHR	19
5.2	Zhodnotenie čerpania OP KaHR	20
6	Zhrnutie	22

Prílohy:

Príloha 1 – Vzorka projektov

Príloha 2 – Organizačná schéma MH SR s účinnosťou od 10. 09. 2013

Príloha 3 – Zoznam skratiek

**Protokol
o výsledku kontroly**

Podľa poverenia predsedu NKÚ SR č. 534/01 zo dňa 23.09.2013 vykonali:

Ing. Otília Ďuriančíková, vedúca kontrolnej skupiny
Ing. Olga Fajfrová, členka kontrolnej skupiny
Mgr. Romana Trojanová, členka kontrolnej skupiny

kontrolnú akciu Kontrola mechanizmu hodnotenia, monitorovania a priebežného naplňania cieľov vybraného operačného programu Národného strategického referenčného rámca 2007 - 2013, ktorej účelom bolo preveriť dodržiavanie povinností v oblasti hodnotenia a monitorovania vybraného operačného programu Národného strategického referenčného rámca programového obdobia 2007 - 2013 stanovených v platnej legislatíve a ďalších normách EÚ a SR, preskúmať stav čerpania a priebežného naplňania stanovených cieľov tohto operačného programu. Kontrola NKÚ SR vybrala na kontrolu Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast.

Kontrola bola vykonaná v čase od 08.10.2013 do 05.12.2013 v Ministerstve hospodárstva Slovenskej republiky, Mierová 19, 827 15 Bratislava, IČO 00686832 (ďalej len „MH SR“).

Kontrolovaným obdobím bolo programové obdobie rokov 2007 až 30.09.2013.

Predmetom kontroly bolo:

1. Charakteristika Národného strategického referenčného rámca programového obdobia 2007 – 2013, charakteristika Centrálného koordinačného orgánu (ďalej len „CKO“)
2. Charakteristika Riadiaceho orgánu (ďalej len „RO“) a Operačného programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „OP KaHR“)
3. Systém hodnotenia a monitorovania OP KaHR
4. Naplnenie ukazovateľov na úrovni OP KaHR
5. Zhodnotenie čerpania OP KaHR a stavu implementácie.

Pri kontrole sme postupovali v súlade so zákonom NR SR č. 39/1993 Z. z. o Najvyššom kontrolnom úrade Slovenskej republiky (ďalej len „NKÚ SR“) v znení neskorších predpisov, relevantnými predpismi a pravidlami Európskej únie (ďalej len „EÚ“) a Slovenskej republiky (ďalej len „SR“), ktoré upravujú kontrolovanú oblasť a financovanie z verejných zdrojov, pravidlami kontrolnej činnosti NKÚ SR a príslušnými metodickými pokynmi.

Kontrola bola vykonaná v súlade s medzinárodne akceptovanými audítorskými štandardmi ISSAI (INTOSAI) a Európskymi vykonávacími štandardmi pre kontrolné štandardy INTOSAI.

Počas výkonu kontroly bolo zistené:

1 Charakteristika Národného strategického referenčného rámca programového obdobia 2007 - 2013 a Centrálného koordinačného orgánu

1.1 Národný strategický referenčný rámec programového obdobia 2007 – 2013

Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013 (ďalej len „NSRR“) je základným strategickým dokumentom SR na programovanie využívania fondov EÚ v rokoch 2007 – 2013. Stanovuje národné priority, ktoré sú spolufinancované zo štrukturálnych fondov (ďalej len „ŠF“) a Kohézneho fondu (ďalej len „KF“) v programovom období 2007 - 2013 v nadväznosti na Strategické usmernenia Spoločenstva, ktoré definujú rámec pre intervencie fondov na európskej úrovni. Obsahom NSRR je analýza súčasnej situácie SR, vízia a stratégia hospodárskeho a sociálneho rozvoja SR vrátane priorít NSRR, členenie stratégie na operačné programy a financovanie NSRR. Strategickým cieľom NSRR je *„Výrazne zvýšiť do roku 2013 konkurencieschopnosť a výkonnosť regiónov a slovenskej ekonomiky a zamestnanosť pri rešpektovaní trvalo udržateľného rozvoja.“*

Strategický cieľ je definovaný merateľnými ukazovateľmi:

Tabuľka 1 Merateľné ukazovatele strategického cieľa SR

Merateľné ukazovatele	počiatočná hodnota (rok 2005 ¹)	cieľová hodnota (rok 2013)
Energetická náročnosť ekonomiky	854,3 kg OE/1000 EUR	663,4 kg OE/1000 EUR
Súhrnný index inovatívnosti	22 poradie	18 poradie
HDP na obyvateľa v PKS vo vzťahu k EÚ-15	53,7 % úrovne EÚ-15	viac ako 60% úrovne EÚ-15
Produktivita práce vo vzťahu k EÚ-15	60,9 % úrovne EÚ-15	viac ako 70% úrovne EÚ-15
Miera zamestnanosti vo vzťahu k EÚ-15	57,7 %	63,4 %

Zdroj NRSS

NSRR bol schválený uznesením vlády č. 1005 zo dňa 6. decembra 2006 a Európskou komisiou (ďalej len „EK“) dňa 17. augusta 2007.

Politika súdržnosti sa v programovom období 2007 - 2013 realizuje prostredníctvom koncentrácie príspevkov z fondov Európsky fond regionálneho rozvoja (ďalej len „ERDF“), Európsky sociálny fond (ďalej len „ESF“) a KF na tri hlavné ciele: Konvergenciu, Regionálnu konkurencieschopnosť a zamestnanosť a Európsku územnú spoluprácu. V súlade s nariadeniami NSRR obsahuje len prvé dva ciele.

Stratégia NSRR je postavená na troch strategických prioritách a ich troch cieľoch, ktoré sa naplňajú financovaním projektov v programovom období 2007 – 2013:

¹ S výnimkou ukazovateľa „energetická náročnosť ekonomiky“, ktorého počiatočná hodnota je z roku 2004

Tabuľka 2 Strategické priority a ciele

Strategická priorita	cieľ strategickej priority
1. Infraštruktúra a regionálna dostupnosť	- zvýšenie vybavenia regiónov infraštruktúrou a zvýšenie efektívnosti s ňou súvisiacich verejných služieb
2. Vedomostná ekonomika	- rozvoj zdrojov trvalo udržateľného ekonomického rastu a zvyšovanie konkurencieschopnosti priemyslu a služieb.
3. Ľudské zdroje	- zvýšenie zamestnanosti, rast kvality pracovnej sily pre potreby vedomostnej spoločnosti a zvýšenie sociálnej inklúzie rizikových skupín

Zdroj NSRR

Strategické priority a ich ciele sú na nižšej úrovni rozpracované do špecifických priorít a cieľov. Ukazovatele *cieľov strategických priorít* sú tvorené ukazovateľmi *cieľov jednotlivých špecifických priorít*.

Strategická priorita *Infraštruktúra a regionálna dostupnosť* je definovaná štyrmi špecifickými prioritami a cieľmi.

Strategická priorita *Vedomostná ekonomika* je rozpracovaná do štyroch špecifických priorít:

- Informatizácia spoločnosti,
- Výskum a vývoj,
- Infraštruktúra vysokých škôl,
- Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií.

Cieľom špecifickej priority *Podpora konkurencieschopnosti podnikov a služieb najmä prostredníctvom inovácií* je „Zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti“. Táto špecifická priorita je zabezpečovaná prostredníctvom OP KaHR.

Strategická priorita *Ľudské zdroje* je definovaná dvomi špecifickými prioritami a cieľmi.

Stratégia NSRR zároveň definuje aj horizontálne priority, ktoré vplývajú na ciele NSRR v štyroch oblastiach. Zmyslom každej horizontálnej priority je zabezpečiť dosiahnutie pre ňu definovaného cieľa, ktorý sa týka viacerých priorít NSRR. Nemôže byť teda zabezpečený len prostredníctvom jedného operačného programu, ale vyžaduje si koordinovaný prístup pretínajúci viaceré špecifické priority, resp. projekty. Prehľad horizontálnych priorít je uvedený v tabuľke 3.

Tabuľka 3: Horizontálne priority a ciele

Horizontálna priorita	Cieľ horizontálnej priority
1. marginalizované rómske komunity	- zvýšenie zamestnanosti a vzdelanostnej úrovne príslušníkov marginalizovaných rómskych komunít (ďalej len „MRK“) a zlepšenie ich životných podmienok
2. rovnosť príležitostí	- zabezpečiť rovnosť príležitostí pre všetkých a predchádzanie všetkým formám diskriminácie
3. trvalo udržateľný rozvoj	- zabezpečenie environmentálnej, ekonomickej a sociálnej udržateľnosti ekonomického rastu
4. informačná spoločnosť	- rozvoj inkluzívnej informačnej spoločnosti

Zdroj NSRR

Stratégia, priority a ciele NSRR sa implementujú prostredníctvom 11 operačných programov (ďalej len „OP“) v rámci jednotlivých cieľov kohéznej politiky EÚ nasledovne:

- sedem operačných programov pre cieľ Konvergencia:
 - Regionálny OP,
 - OP Informatizácia spoločnosti,
 - OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast,
 - OP Zdravotníctvo,
 - OP Doprava,
 - OP Životné prostredie,
 - OP Technická pomoc.
- tri operačné programy pre cieľ Konvergencia a Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť:
 - OP Výskum a vývoj,
 - OP Zamestnanosť a sociálna inklúzia,
 - OP Vzdelávanie,
- jeden operačný program pre cieľ Regionálna konkurencieschopnosť a zamestnanosť
 - OP Bratislavský kraj.

1.2 Centrálny koordinačný orgán

CKO je ústredný orgán štátnej správy určený v referenčnom rámci. Jeho povinnosti a oprávnenia sú definované v § 6 zákona č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov nasledovne: koordinuje a usmerňuje subjekty v oblasti systému riadenia, zabezpečuje tvorbu a prevádzku ITMS, zabezpečuje publicitu a informovanosť o referenčnom rámci a o operačnom programe, monitoruje a hodnotí výsledky pri dosahovaní cieľov v referenčnom rámci, zabezpečuje prípravu stanovísk a pozícií SR a proces vyjednávania k legislatívnym a strategickým dokumentom EÚ pre politiku súdržnosti vrátane prípravy legislatívnych a strategických dokumentov na zabezpečenie implementácie politiky súdržnosti v SR a iné.

Zabezpečuje tak strategickú úroveň implementačného systému NSRR. Funkciu CKO pre NSRR plní sekcia koordinácie fondov EÚ v Úrade vlády SR (ďalej len „ÚV SR“).

Uznesením vlády SR č. 832 zo dňa 08.10.2006 bolo ako CKO schválené Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MVRR SR“).

Nadobudnutím účinnosti zákona č. 37/2010 Z. z. ktorým sa menil a dopĺňal zákon č. 575/2001 Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov, dňom 01.07.2010 prešla činnosť CKO z MVRR SR do pôsobnosti ÚV SR.

Novelou zákona č. 575/2001 Z. z., prešla dňom 01.01.2011 činnosť CKO z ÚV SR na Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR (ďalej len „MDVRR SR“) a ďalšou novelou zákona č. 575/2001 Z. z. prešla činnosť CKO z MDVRR SR dňom 01.04.2013 späť na ÚV SR.

2 Charakteristika Riadiaceho orgánu a Operačného program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

2.1 Riadiaci orgán

MH SR bolo schválené ako RO pre OP KaHR uznesením vlády SR č. 832/2006 zo dňa 08.10.2006 a v súlade s článkom 59 ods. 1 písm. a) nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006. Riadiaci orgán je zodpovedný za riadenie a vykonávanie operačného programu v súlade so zásadou riadneho finančného hospodárenia.

Základným vnútorným organizačným predpisom je Organizačný poriadok MH SR, ktorý upravuje podrobnosti o organizačnej štruktúre MH SR. V období rokov 2007 - 2013 boli na MH SR v platnosti tri organizačné poriadky:

- Organizačný poriadok s účinnosťou od 30.12. 2005 v znení 7 dodatkov,
- Organizačný poriadok s účinnosťou od 1.03.2008 v znení 7 dodatkov a
- Organizačný poriadok, ktorý nadobudol účinnosť dňa 15.05.2011 v znení 4 dodatkov.

V súlade s platným organizačným poriadkom, koordináciu v rámci OP KaHR zabezpečuje *Sekcia podporných programov*, ktorá je organizačne začlenená do priamej riadiacej pôsobnosti ministra. Sekcia plní najmä nasledovné úlohy:

- koordináciu procesov súvisiacich s rozhodovacím procesom EÚ v oblasti príprav zásadných dokumentov pre využívanie ŠF v pôsobnosti MH SR,
- realizáciu procesov súvisiacich s implementáciou OP KaHR,
- koordináciu úloh vyplývajúca z procesov monitorovania a hodnotenia OP KaHR,
- účasť v pracovných skupinách pre regionálnu politiku vo väzbe na politiku EÚ a využitie ŠF,
- zastupovanie ministerstva na rokovaníach s orgánmi EÚ v oblasti implementácie ŠF,
- spoluprácu s vecne príslušnými organizačnými útvarmi ministerstva, pri zabezpečovaní implementácie OP KaHR, ako aj využívania finančných prostriedkov zo ŠF a iné.

Sekcia sa člení na:

- Odbor riadenia operačných programov a metodiky,
- Odbor programových a podporných činností ŠF,
- Oddelenie overovania OP,
- Oddelenie monitorovania, hodnotenia a publicity ŠF.

Odbor riadenia operačných programov a metodiky je v rámci RO pre OP KaHR poverený výkonom funkcie koordinácie implementácie a riadenia.

Odbor v rámci implementácie OP KaHR zabezpečuje tvorbu manuálov a metodických usmernení, archiváciu dokumentov vrátane projektových spisov, zabezpečuje implementáciu opatrenia Technickej pomoci a iné.

Odbor programových a podporných činností ŠF koordinuje prípravu, tvorbu a úpravy OP KaHR a postupy prác s vecne príslušnými organizačnými útvarmi MH SR pri spracovaní vecného obsahu OP KaHR. Spolupodieľa sa na monitorovaní a hodnotení OP KaHR, zabezpečuje súlad dokumentov s predpismi SR a EÚ a iné.

Oddelenie overovania OP vykonáva kontrolu dodržiavania plnenia delegovaných právomocí a usmernení SORO, zabezpečuje koordináciu prác v oblasti kontroly OP KaHR vo vzťahu k EÚ, EK, CKO, Ministerstvu financií Slovenskej republiky (ďalej len „MF SR“), ÚV SR a ostatným príslušným orgánom. Koordinuje a zabezpečuje práce súvisiace s ochranou finančných záujmov EÚ, komunikáciu s orgánmi činnými v trestnom konaní, MF SR a odborom ochrany finančných záujmov a boja proti korupcii ÚV SR a iné.

Oddelenie monitorovania, hodnotenia a publicity ŠF zabezpečuje proces v oblasti monitorovania, hodnotenia a vyhodnocovania napĺňania cieľov a merateľných ukazovateľov OP KaHR, mechanizmy výmeny dát medzi EK a MH SR za OP KaHR a za spracovanie programového manuálu. Zabezpečuje publicitu týkajúcu sa ŠF podľa komunikačných plánov pre OP KaHR. Plní funkciu rozpočtového garanta pre úhradu prvotných výdavkov súvisiacich s opatrením TP a iné.

V súčasnosti má MH SR delegované právomoci na dva sprostredkovateľské orgány pod riadiacim orgánom (ďalej len „SORO“) - Slovenskú inovačnú a energetickú agentúru (ďalej len „SIEA“) a Slovenskú agentúru pre cestovný ruch (ďalej len „SACR“), v súlade s čl. 59 ods. 2 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 a v súlade so zákonom č. 528/2008 Z. z. o pomoci a podpore poskytovanej z fondov Európskeho spoločenstva v znení neskorších predpisov, s ktorými má uzatvorené „splnomocnenia sprostredkovateľského orgánu pod Riadiacim orgánom na plnenie úloh Riadiaceho orgánu“.

Predmetom Splnomocnenia SIEA zo dňa 28.02.2008 a dodatku zo dňa 29.12.2011 bolo delegovanie úloh, právomocí a zodpovedností RO na SORO v oblasti implementácie opatrení a podopatrení:

1.1 Inovácie a technologické transfery

1.1.1 Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov

1.1.2 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania

1.1.3 Podpora účasti slovenských výrobcov na veľtrhoch, výstavách, obchodných misiách

1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov

1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch

2.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike

2.2 Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetických úspor.

Predmetom Splnomocnenia SACR zo dňa 29.06.2012 bolo delegovanie úloh, právomocí a zodpovedností RO na SORO v oblasti implementácie opatrení:

3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu

3.2 Rozvoj informačných služieb cestovného ruchu, prezentácie regiónov a Slovenska.

V čase od 10.06.2008 do 10.06.2011 bola ako SORO určená Národná agentúra pre rozvoj malého a stredného podnikania (ďalej len „NARMSP“) a to pre implementáciu časti podopatrenia 1.1.1 Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov a časti podopatrenia 1.1.2 Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania. Tieto s účinnosťou od 11.06.2011 prešli do pôsobnosti SIEA.

V čase od 28.02.2008 do 30.12.2011 bola Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu (ďalej len „SARIO“) určená ako SORO pre implementáciu opatrenia 1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov a podopatrenie 1.1.3 Podpora účasti slovenských výrobcov na veľtrhoch, výstavách, obchodných misiách. Tieto s účinnosťou od 31.12.2011 prešli do pôsobnosti SEIA.

2.2 Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast

V nadväznosti na NSRR 2007 - 2013 pripravilo MH SR OP KaHR na programové obdobie 2007 – 2013. Predstavuje základný dokument formulujúci smerovanie a podporu rozvoja inovácií, priemyslu, cestovného ruchu a ďalších vybraných služieb s využitím rastového potenciálu regiónov a so zameraním na splnenie strategického cieľa NSRR v programovom období 2007 - 2013.

Na vykonávanie stratégie a priorít pomoci obsiahnutých v OP KaHR, bol vypracovaný Programový manuál k Operačnému programu Konkurencieschopnosť a hospodársky rast (ďalej len „programový manuál“). Podľa záznamu zo zasadnutia Interného dozorného a monitorovacieho výboru pre fondy EÚ (ďalej len „IDMV“) bol programový manuál schválený dňa 16.01.2008 a následne dňa 21.01.2008 predložený Monitorovaciemu výboru pre vedomostnú ekonomiku (ďalej len „MVVE“) na vedomie. Zatiaľ čo OP KaHR je strategickým dokumentom, programový manuál k OP KaHR má realizačný charakter, čo znamená, že poskytuje podrobnejšie informácie.

Globálny cieľ pre OP KaHR, ktorý je zároveň cieľom špecifickej priority NSRR, je *„Zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti“*. Plnenie cieľa vyžaduje orientovať sa na podporu aktivít, ktorými zabezpečí trvalo udržateľný rast, zvýšenie konkurenčnej schopnosti, rast pridanej hodnoty a zamestnanosti v priemysle a v službách.

Na dosiahnutie globálneho cieľa OP KaHR boli navrhnuté 4 prioritné osi, ktoré sú rozdelené do opatrení a podopatrení. Podrobné rozdelenie opatrení a podopatrení vrátane implementácie opatrení SORO je uvedené v tabuľke 4.

Tabuľka 4 Opatrenia a podopatrenia OP KaHR

Prioritná os	Opatrenie/Podopatrenie			SORO resp. SORO pred zmenou/SORO po zmene
Prioritná os 1 Inovácie a rast konkurencieschopnosti	1.1	1.1 Inovácie a technologické transfery		
		1.1.1	Podpora zavádzania inovácií a technologických transferov	NARMSP/ SIEA od 11.06.2011
		1.1.2	Podpora tvorby pracovných miest prostredníctvom rozvoja podnikania	NARMSP/ SIEA od 11.06.2011
		1.1.3	Podpora účasti slovenských výrobcov na veľtrhoch, výstavách, obchodných misiách	SARIO/ SIEA od 31.12.2011
	1.2 Podpora spoločných služieb pre podnikateľov			SARIO/ SIEA od 31.12.2011
	1.3 Podpora inovačných aktivít v podnikoch			SIEA
Prioritná os 2 Energetika	2.1 Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike			SIEA
	2.2 Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky			SIEA
Prioritná os 3 Cestovný ruch	3.1 Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu			SACR
	3.2 Podpora propagácie cestovného ruchu a dobudovanie informačného systému			SACR
Prioritná os 4 Technická pomoc	4.1 Technická pomoc			MH SR

Zdroj Vlastné

OP KaHR bol schválený uznesením vlády SR č. 1021 zo dňa 6. decembra 2006 a prijatý EK rozhodnutím č. K(2007)5940 dňa 28. novembra 2007 s celkovou alokáciou finančných prostriedkov vo výške 908 235 295 EUR, z toho 772 000 000 EUR z ERDF a 136 235 295 EUR z verejných zdrojov SR.

Rozhodnutím EK č. CCI 2007SK161PO006 z 15. septembra 2010 bola schválená revízia OP KaHR, čo znamenalo zvýšenie celkovej alokácie o 5 mil. EUR na 914 117 648 EUR, z toho 777 000 000 EUR z ERDF a 137 117 648 EUR z verejných zdrojov SR.

Ďalšie navýšenie alokácie v rámci OP KaHR sa uskutočnilo z dôvodu podpory riešenia nezamestnanosti mladých ľudí a zintenzívnenie podpory malých a stredných podnikov, prijatím uznesenia vlády SR č. 119 zo dňa 16.05.2012 k návrhu realokácie finančných prostriedkov v rámci operačných programov NSRR, ktorým bol schválený návrh na realokáciu finančných prostriedkov z troch operačných programov v celkovom objeme 295 mil. EUR. Alokácia OP KaHR bola tak navýšená o 225 mil. EUR. Realokované finančné prostriedky boli presunuté do opatrenia 1.1 a opatrenia 3.1 a určitou časťou bolo zamýšľané podporiť aj Iniciatívu JEREMIE. Navýšenie celkovej alokácie OP KaHR bol jeden z dôvodov k revízii OP KaHR, ktorá bola dňa 14.06.2012 schválená MVVE a následne, rozhodnutím EK č. C(2012)7070 zo dňa 4. októbra 2012 bola schválená EK.

2.3 Zhodnotenie rizika a faktorov ovplyvňujúcich kontrolu

Základným predpokladom pre rozhodovanie NKÚ SR o prístupe ku kontrole a jej zameraní sa na najrizikovejšie oblasti bola analýza inherentných a kontrolných rizík.

Inherentné riziko je riziko nesprávnosti alebo významnej chyby, vyskytujúce sa v každej oblasti bez ohľadu na vykonané kontroly.

Kontrolné riziko znamená nezabezpečenie prevencie a neodhalenie chýb a nezrovnalostí už v počiatočnom štádiu.

Hlavným cieľom systémového prístupu NKÚ SR je nadobudnutie primeraného uistenia o zákonnosti a správnosti postupov pri hodnotení, monitorovaní projektov OP KaHR.

V rámci systémového prístupu kontrola NKÚ SR vykonala:

- posúdenie procesu hodnotenia projektov OP KaHR,
- zhodnotenie procesu monitorovania OP KaHR.

Postupy a závery z hodnotenia procesu hodnotenia a monitorovania sú zdokumentované v pracovných listoch, ktoré tvoria súčasť pracovnej dokumentácie NKÚ SR ku kontrole.

NKÚ SR hodnotil inherentné a kontrolné riziká najmä z pohľadu ich možného vplyvu na spoľahlivosť a finančných výkazov a výkazov o operáciách, na riadne finančné hospodárenie, na správne využitie finančných prostriedkov, na účinnosť a efektívnosť kontrol a na zabezpečenie súladu s právnymi predpismi EÚ a SR.

NKÚ SR identifikoval pri plánovaní a výkone kontroly tieto faktory inherentného a kontrolného rizika:

Inherentné riziká:

- nesprávne pochopenie alebo nesprávny výklad nariadení, predpisov a pravidiel,
- nejednoznačné stanovenie obsahu indikátorov projektu a ich zmeny v etape implementácie,
- nízka účinnosť prijatých opatrení kontrolovaným subjektom na riešenie problémov identifikovaných kontrolnými orgánmi,
- nenaplnenie cieľov projektu z hľadiska udržateľnosti projektu,
- fluktuácia zamestnancov na jednotlivých pozíciách,
- rozsiahla komunikácia s množstvom ostatných účastníkov (inštitúcií a fyzických osôb),
- typ konečného užívateľa/konečného príjemcu – napríklad verejný alebo súkromný,
- zmeny v majetkovo-právnych vzťahoch.

Kontrolné riziká:

- nevykonávanie následnej kontroly plnenia odporúčaní (follow up),
- uplatnenie neštandardných postupov pri kontrole,
- nesprávne formulovanie záverov,
- nesprávne porozumenie alebo implementácia kontrolných cieľov,
- nenaplnenie indikátorov jednotlivých projektov
- nedostatočné písomné postupy
- kvalifikácia, skúsenosť a vyškolenie (príprava) kontrolných pracovníkov.

2.4 Vlastná dokladová kontrola, výber vzorky

Vlastnú dokladovú kontrolu vecnej správnosti vykoná NKÚ SR na SORO – SIEA, nakoľko MH SR ako RO archivuje len kópiu žiadosti o nenávratný finančný príspevok (ďalej len „NFP“) a originál zmluvy o NFP k projektu.

Testovanie projektov prioritnej osi 1 a osi 2 OP KaHR bude vykonané na vzorke. Vzorka bola vybratá na úrovni RO MH SR, štatistickou metódou náhodného stratifikovaného výberu, pričom bola uplatnená analýza rizík.

Vzorka projektov bola vyberaná zo súboru ITMS k 30.09.2013 (príloha 1 protokolu).

Základné parametre výberu vzorky, kritériá výberu a údaje o počte a objeme skontrolovaných žiadostí sú súčasťou pracovnej dokumentácie NKÚ SR ku kontrole.

2.5 Hodnotiace kritériá

NKÚ SR pri kontrole vychádzalo z právneho rámca EÚ a SR pre kontrolovanú problematiku a boli okrem iného uplatnené základné dokumenty týkajúce sa MH SR ako RO pre OP KaHR (Organizačný poriadok MH SR, Interný manuál procedúr riadiaceho orgánu, Manuál informovania a publicity pre prijímateľov NFP, Vnútorný manuál procedúr platobnej jednotky pre OP KaHR, Štatút Monitorovacieho výboru pre Vedomostnú ekonomiku, Operačný program KaHR, Programový manuál k OP KaHR, Národný strategický referenčný rámec 2007 – 2013).

3 Systém hodnotenia a monitorovania OP KaHR

3.1 Systém hodnotenia OP KaHR

Hodnotenie OP KaHR vykonáva RO v súlade s čl. 47 a čl. 48 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, ktorým sa ustanovujú všeobecné ustanovenia o Európskom fonde regionálneho rozvoja, Európskom sociálnom fonde a Kohéznom fonde a ktorým sa zrušuje nariadenie (ES) č. 1260/1999 (ďalej len nariadenie Rady (ES) č. 1083/2006) a v súlade so Systémom riadenia ŠF a KF na programové obdobie 2007 - 2013.

Hodnotenie predstavuje proces, ktorý skúma prínos z realizácie programov a ich súlad s cieľmi stanovenými v operačnom programe a NSRR a analyzuje účinnosť realizačných procesov ako i vhodnosť nastavenia jednotlivých programov.

V súlade s usmernením EK „Indikatívnej smernice o metódach hodnotenia: Hodnotenie počas programového obdobia, pracovný dokument č. 5“ vydaného v súlade s čl. 47 bodu 5 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, a usmernením CKO č. 5 v platnom znení, vypracoval RO „Plán hodnotení OP KaHR na programové obdobie 2007 – 2013.“ (ďalej len „Plán hodnotení“). Plán hodnotení schvaľuje MVVE po predchádzajúcom predložení CKO.

Problematiku hodnotenia zastrešuje sekcia podporných programov, ktorá spolupracuje s pracovnou skupinou pre hodnotenie OP KaHR v rámci SORO a vecne príslušnými sekciami MH SR v oblasti hodnotenia OP KaHR.

Účelom hodnotenia je zlepšiť kvalitu, účinnosť a efektívnosť riadenia a finančného riadenia operačného programu a zabezpečiť dosiahnutie stanovených cieľov v programovom dokumente t.j. globálneho cieľa a špecifických cieľov. Hodnotenie je nástroj RO, ktorým overuje fungovanie riadenia a finančného riadenia.

Plán hodnotení OP KaHR na programové obdobie 2007 - 2013 (verzia 1.0) RO predložil CKO a následne bol schválený MVVE formou per rollam dňa 26.11.2008. Aktualizovaný Plán hodnotení (verzia 1.2) RO predložil CKO, ktorý dňa 24.03.2011 schválil MVVE. Aktualizácia bola realizovaná z dôvodu revízie OP KaHR, ktorou boli do OP KaHR doplnené hlavné „core“ ukazovatele a následne boli zapracované aj do Plánu hodnotení (verzia 1.2).

Porovnaním ukazovateľov uvedených v Pláne hodnotení (verzia 1.2) s aktuálnou verziou OP KaHR kontrolná skupina NKÚ SR zistila, že merateľné ukazovatele uvedené v Pláne hodnotení (verzia 1.2.) nie sú v súlade s aktuálnou verziou OP KaHR. Zmena ukazovateľov schválená MVVE dňa 14.06.2012 pre OP KaHR nebola premietnutá do Plánu hodnotení.

Kontrola NKÚ SR zistila, že ukazovatele uvádzané v Pláne hodnotení vo verzii 1.2. nie sú v súlade s aktuálnou verziou OP KaHR.

Odporúčanie:

Zosúladiť Plán hodnotení s aktuálnou verziou OP KaHR.

Hodnotenie OP je z časového hľadiska vykonávané ako ex ante (predbežné) hodnotenie, on-going (priebežné) hodnotenie a hodnotenie ex post (následné).

Predbežné - ex ante hodnotenie bolo vykonané dňa 31.12.2006 externým hodnotiteľom, vo fáze programovania OP KaHR, pred jeho schválením Komisiou.

Priebežné - on-going hodnotenie programu zahŕňa hodnotenie strategické a hodnotenie operatívne.

Následné - ex post hodnotenie bude realizované po skončení programového obdobia 2007 – 2013.

Priebežné hodnotenie je podľa typu hodnotenia rozdelené na operatívne a strategické hodnotenie.

Predmetom strategického hodnotenia je hodnotenie vývoja operačného programu vo vzťahu k prioritám Spoločenstva a národným prioritám.

Predmetom operatívneho hodnotenia je hodnotenie stavu alebo oblasti realizácie operačného programu v jeho určitej etape.

Strategické hodnotenie OP KaHR vypracoval dňa 18.02.2013 externý hodnotiteľ, IBS Slovakia, s.r.o..Predmetom hodnotenia bolo poskytnúť nezávislú analýzu v rámci strategického hodnotenia k 30.06.2012. Uvedené hodnotenie OP KaHR zahŕňalo strednodobé hodnotenie relevantnosti a efektívnosti operačného programu v nadväznosti na plnenie stanovených cieľov. Z hodnotenia vyplynulo 5 odporúčaní podporujúcich napĺňanie stanovených cieľov OP KaHR. Odporúčania boli smerované na:

- na lepšie zacielenie výziev na tvorbu nových pracovných miest,
- na podporu projektov zameraných na rozvoj malých a stredných podnikov, ktoré vytvoria nové pracovné miesta,
- zastabilizovanie pracovníkov RO,

- v oblasti výskumu a inovácií vybudovať systém koordinácie štátnej vedeckej, technickej a inovačnej politiky, ako i zadefinovanie deliacich línií medzi výskumom a inováciami,
- z dôvodu rizika nevyčerpania alokácie v plnej výške, využiť ďalšie nástroje kontrahovania a čerpania finančných prostriedkov (napr. národné projekty, formy nenávratnej pomoci).

Ďalšie odporúčania boli smerované na nové programové obdobie 20014 – 2020. Odporúčania boli nasledovné:

- stanoviť na nižších úrovniach aj ďalšie merateľné ukazovatele, na sledovanie plnenia špecifických cieľov (okrem hlavných ukazovateľov a merateľných ukazovateľoch horizontálnych priorít),
- jednoznačne stanoviť spôsob sledovania merateľného ukazovateľa „Úspory energie získané realizáciou podporených projektov“
- intervencie zamerať na zvyšovanie energetickej efektívnosti vo všetkých sektoroch (verejná správa, komerčná sféra, bývanie),
- v oblasti cestovného ruchu zamerať podporu na oblasť propagácie a prezentácie SR a regiónov
- umožniť aj v budúcnosti poskytovať nenávratný finančný príspevok aj pre veľké podniky, s tým že bude vopred určená ich oblasť a iné.

Spracovanie strategického hodnotenia bolo vykonané v súlade s Plánom hodnotení OP KaHR.

Z operatívnych hodnotení bolo realizované „Pravidelné hodnotenie celého OP KaHR“ vykonané externým hodnotiteľom. Bol posudzovaný stav implementácie k 31.12.2009. Operatívne hodnotenie malo byť, v súlade s Plánom hodnotení (verzia 1.2) zrealizované v roku 2009. Spracované bolo až v prvom štvrtroku 2010, nakoľko v roku 2009 nebolo možné hodnotiť OP KaHR vo vzťahu k poskytnutým intervenciám na projekty. Výsledky „Pravidelného hodnotenia“ boli zosumarizované v odpovediach na hodnotiace otázky ohľadne implementácie a čerpania finančných prostriedkov. Správa zhodnotila celkové plnenie globálneho cieľa a špecifikovaných cieľov OP KaHR. Z celkového hodnotenia plnenia globálneho cieľa a špecifických cieľov OP KaHR vyplynula potreba revízie indikátorov na úrovni projektov a opätovného zrevidovania stavu plnenia indikátorov na všetkých úrovniach tak, aby bol jasne identifikovaný stav implementácie z hľadiska plnenia obsahových cieľov programu. Z vyhodnotenia plnenia cieľov horizontálnych priorít bolo odporúčané venovať sa v zvýšenej miere plneniu ukazovateľov horizontálnych priorít na úrovni projektov a reálne stanoviť prínos projektov v tejto oblasti.

V súlade s Plánom hodnotení (verzia 1.2) malo byť vypracované ďalšie hodnotenie celého OP KaHR v roku 2011.

Dňa 07.12.2011 bola z CKO na MH SR zaslaná listom výnimka z Metodického pokynu č. 5 k vypracovaniu plánu hodnotení operačných programov na programové obdobie 2007 – 2013, na základe ktorého sa ďalšie hodnotenie celého OP vykoná v termíne do 1. marca 2012.

Kontrolná skupina NKÚ SR kontrolou dodržiavania povinností ohľadne hodnotenia a posúdením predložených dokladov zistila, že MH SR ako RO pre KaHR, nepostupovalo v súlade s Metodickým pokynom CKO č. 5 k vypracovaniu hodnotení operačných programov na programové obdobie 2007 – 2013 v platnom znení a Plánom hodnotení (verzia 1.2) nakoľko nevypracovalo ďalšie Pravidelné hodnotenie celého OP KaHR do 01.03.2012.

3.2 Systém monitorovania OP KaHR

Monitorovanie OP KaHR v súlade s čl. 63 – 68 nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006 zabezpečuje RO a MVVE.

Hlavným cieľom monitorovania na úrovni programu je pravidelné sledovanie realizácie stanovených cieľov s využitím fyzických a finančných ukazovateľov výstupu a výsledku OP KaHR s cieľom poskytnúť relevantným subjektom konzistentné a aktuálne informácie.

Proces monitorovania OP KaHR na RO zastrešuje sekcia podporných programov, oddelenie monitorovania, hodnotenia a publicity ŠF. Monitorovanie vykonáva manažér monitorovania oddelenia monitorovania a publicity v spolupráci s manažérom programov a hodnotenia, manažérom kontroly, finančného riadenia a platobnej jednotky.

Výstupom monitorovania je výročná správa za príslušný rok, záverečná správa o vykonávaní OP KaHR a ďalšie informácie pre potreby vykonávania a hodnotenia riadených procesov.

Podľa nariadenia Rady (ES) č. 1083/2006, Systému riadenia ŠF a KF ako i Metodického usmernenia CKO č. 9 - Metodický pokyn k obsahu výročnej a záverečnej správy o vykonávaní operačného programu, je RO povinný vypracovať výročnú a záverečnú správu o vykonávaní operačného programu. MVVE schválenú výročnú správu je RO povinný zaslať EK najneskôr do 30. júna každého roku. Záverečnú správu zašle RO na EK najneskôr do 31. marca 2017.

Kontrolnej skupine NKÚ SR boli predložené výročné správy o vykonávaní OP KaHR od roku 2007 do roku 2012.

RO vypracováva výročné správy o vykonávaní OP KaHR v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006 a nariadením Komisie (ES) č. 1828/2006. Podklady pre zostavenie týchto správ tvoria zosumarizované výstupy na úrovni projektu. RO zhrnul výsledky monitorovania do výročných správ za príslušné roky. Všetky výročné správy boli RO predložené MVVE na schválenie a následne zaslané EK. Výročná správa za rok 2010 obsahovala, v súlade s čl. 4 nariadenia Komisie (ES) č. 1828/2006, kapitolu s vyhodnotením informačno-komunikačných aktivít.

MVVE je spoločný monitorovací výbor pre Operačný program Informatizácia spoločnosti, OP KaHR a Operačný program Výskum a vývoj. Jeho úlohou je schvaľovanie každej revízie operačného programu, sledovanie a vyhodnocovanie pokroku v dosahovaní konkrétnych cieľov operačných programov, schvaľovanie výročných správ a záverečných správ a iné.

MVVE bol zriadený na jeho 1. zasadnutí, dňa 21.01.2008. Štatút MVVE bol podpísaný ministrom hospodárstva SR, podpredsedom vlády SR, ministrom školstva SR a vedúcim Úradu vlády. Účinnosť a platnosť Štatútu MVVE nie je možné stanoviť, nakoľko dokument je podpísaný bez dátumu.

Od začiatku programového obdobia do 30.06.2013 bolo 10 riadnych zasadnutí MVVE a 36 schvaľovaní per rollam.

Okrem MVVE bol na úrovni MH SR zriadený aj IDMV. IDMV je expertným poradným orgánom ministra, ktorý v zmysle partnerstva prezentuje verejný záujem na sociálno-ekonomickej súdržnosti v rámci SR. Zabezpečuje monitorovanie a odborný dozor nad implementáciou programov interregionálnej spolupráce a štrukturálnych fondov EÚ prostredníctvom operačných programov.

Kontrolná skupina NKÚ SR konštatuje, že RO pri procese monitorovania postupuje v súlade s nariadením Rady (ES) č. 1083/2006, nariadením Komisie (ES) č. 1828/2006, Systémom finančného riadenia ŠF a KF ako i metodickým usmernením CKO č. 9 - Metodickým pokynom k obsahu výročnej a záverečnej správy o vykonávaní operačného programu v platnom znení.

4 Naplnenie ukazovateľov na úrovni OP KaHR

4.1. Sledovanie a vyhodnocovanie merateľných ukazovateľov na úrovni programu

Jeden zo strategických cieľov NSRR je súčasne aj **globálnym cieľom OP KaHR** - „Zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti“. Pokrok pri jeho dosahovaní je sledovaný prostredníctvom 15-tich merateľných ukazovateľov na úrovni OP KaHR. K ich napĺňaniu prispievajú merateľné ukazovatele na úrovni prioritných osí, opatrení a projektov, ktoré na seba logicky nadväzujú a tak údaje získané na najnižšej úrovni môžu dať obraz plnenia výsledkov na všetkých úrovniach OP KaHR. Všetky ukazovatele na úrovni OP KaHR sú relevantné voči globálnemu cieľu OP KaHR.

Štruktúra v systéme monitorovania v OP KaHR je tvorená nasledovnými skupinami ukazovateľov:

- ukazovatele vstupov - kvantifikujú zdroje poskytnuté na zabezpečenie procesov vedúcich k dosiahnutiu stanovených cieľov; vstupy tvoria takmer výhradne finančné prostriedky,
- ukazovatele výstupov - vyjadrujú konkrétne výstupy na úrovni jednotlivých projektov a akcií, formulujú ich žiadatelia o podporu v súlade s vecným zameraním projektov a stanovenými cieľmi OP KaHR,
- ukazovatele výsledkov - umožňujú posúdenie stupňa dosiahnutia súhrnných kvantitatívnych cieľov na úrovni opatrení a programu podpory a na úrovni projektu vyjadrujú plánovanú hodnotu naplnenia ukazovateľov k roku ukončenia realizácie jednotlivých projektov,
- ukazovatele dopadov (účinkov) - umožňujú celkové posúdenie správnosti vymedzenia jednotlivých priorít a opatrení operačného programu ako celku, väzieb na strategické ciele NSRR a kategórie oblastí intervencií v štruktúre podľa EK. Na úrovni projektov dopadové ukazovatele vyjadrujú plánovanú hodnotu naplnenia ukazovateľov k piatemu bežnému roku po ukončení projektu.

V priebehu implementácie operačného programu boli vykonané tri zmeny ukazovateľov, ktoré mali vplyv na ukazovatele globálnej úrovne operačného programu.

Prvá, najvýraznejšia zmena nastala v septembri 2010, z dôvodu vydania pracovného dokumentu EK „Programovacie obdobie rokov 2007 – 2013 Pracovný dokument č. 7 Indikatívne usmernenie hodnotiacich metód: sledovanie hlavných indikátorov pre ERDF a KF“ z júla 2009 a následnej revízie operačného programu KaHR, ktorá bola schválená EK rozhodnutím č. K(2010) 6168 z 19.09.2010. Pôvodných päť ukazovateľov globálneho cieľa bolo zmenených na 13 nových ukazovateľov. Úpravy sa týkali rozšírenia sledovania údajov o projektoch na úrovni malého a stredného podnikania (ďalej len „MSP“) a taktiež na základe rodovej príslušnosti novovytvorených pracovných miest, čo predstavovalo zmeny nasledovného charakteru:

- pôvodný ukazovateľ dopadu, počet vytvorených nových pracovných miest sa stal hlavným ukazovateľom výsledku a začal sa sledovať v členení na mužov, ženy, znevýhodnené skupiny a či boli vytvorené v malých a stredných podnikoch,
- pôvodný ukazovateľ nárast tržieb, sa zmenil z ukazovateľa výsledku, na ukazovateľ dopadu,
- zrušili sa dva výsledkové ukazovatele, ukazovateľ výdavkov na investície a počet podporených komplexných centier cestovného ruchu,
- pribudli dva ukazovatele výstupu, ukazovateľ počtu podporených projektov a hlavný ukazovateľ výstupu počtu podporených projektov na pomoc MSP,
- rozšírili sa hlavné ukazovatele výsledku o dva nové ukazovatele a to ukazovateľ súkromných investícií do realizovaných projektov a prírastok kapacity pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov.

Druhá zmena ukazovateľov bola v októbri 2012 na základe dodatočnej alokácie 225 mil. EUR do OP KaHR, požiadaviek EK a koordinátora horizontálnej priority MRK, okrem troch ukazovateľov (nárast pridanej hodnoty v podporených podnikoch, nárastu tržieb a prírastku kapacity pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov) sa zvýšili cieľové hodnoty všetkých ukazovateľov a bol prijatý systém rozšírenia sledovania ukazovateľov za oblasť novovytvorených miest MRK a oblasť projektov podporujúcich obchod, podnikanie a nové technológie. Táto úprava bola schválená rozhodnutím EK č. C(2012) 7070 zo dňa 04.10.2012.

Tretia a posledná zmena ukazovateľov schválená MVVE zo dňa 10.06.2013 zvýšila ukazovateľ počet podporených projektov z pôvodných 1 910 na 2 110.

4.2. Plnenie merateľných ukazovateľov

Prvá časť globálneho cieľa – trvalo udržateľný hospodársky rast – je monitorovaná prostredníctvom siedmich merateľných ukazovateľov (počet podporených projektov, počet podporených projektov na pomoc MSP, počet projektov podporujúcich obchod, podnikanie a nové technológie, súkromné investície do realizovaných projektov, nárast tržieb, nárast pridanej hodnoty podporených podnikov a prírastok kapacity pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov).

Druhá časť globálneho cieľa – zamestnanosť – je monitorovaná prostredníctvom ôsmich merateľných ukazovateľov (počet novovytvorených pracovných miest celkovo aj v rodovom členení, počet vytvorených nových pracovných miest v MSP aj v rodovom členení, počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu a počet novovytvorených pracovných miest cielene pre MRK).

V nasledujúcej tabuľke sú uvedené ukazovatele zadefinované v OP KaHR s východiskovými hodnotami, plánovanými cieľovými hodnotami, plánovanými hodnotami zo zmlúv o NFP a skutočne dosiahnutými hodnotami k 30.09.2013.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka 5 Ukazovatele OP KaHR

Názov ukazovateľa	Typ ukazovateľa	merná jednotka	Východisková hodnota rok 2007	Cieľová hodnota rok 2015	Plán zo zmlúv o NFP	Skutočnosť k 30.09.2013
Počet novovytvorených pracovných miest	výsledok/core	počet	0	14 200	7 408	2 390
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených mužmi	výsledok/core	počet	0	9 820	1 593	952
Počet novovytvorených pracovných miest obsadených ženami	výsledok/core	počet	0	4 380	1 194	611
Počet vytvorených pracovných miest pre znevýhodnené skupiny v dôsledku realizácie projektu	výsledok/core	počet	0	180	561	121
Počet vytvorených nových pracovných miest v MSP v dôsledku realizácie podporených projektov	výsledok/core	počet	0	11 860	6 801	2 265,5
Počet vytvorených nových pracovných miest v MSP v dôsledku realizácie podporených projektov (muži)	výsledok/core	počet	0	8 485	1 535	914
Počet vytvorených nových pracovných miest v MSP v dôsledku realizácie podporených projektov (ženy)	výsledok/core	počet	0	3 375	1 141	597
Počet novovytvorených pracovných miest cielene pre MRK	výsledok/core	počet	0	100	389	40
Počet podporených projektov	výstup	počet	0	1 910	1 156	1 156
Počet podporených projektov na pomoc MSP	výstup/core	počet	0	1 790	N/A	N/A
Počet projektov podporujúcich obchod, podnikanie a nové technológie	výsledok/core	počet	0	1 485	657	657
Súkromné investície do realizovaných projektov	výsledok/core	mil. EUR	0	400,0	568,97	410,10
Nárast pridanej hodnoty v podporených podnikoch	dopad	%	100	105,8	330,70	129,80
Nárast tržieb	dopad	%	100	109,6	219,70	129,70
Prírastok kapacity pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov	výsledok/core	MW	0	75,0	139,60	75,80

zdroj RO pre OP KaHR

V rámci plnenia globálneho cieľa OP KaHR časti – zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu, bolo k 30.09.2013 plnenie 5 stanovených ukazovateľov viac ako na 100%. Z toho ukazovatele *nárastu tržieb a nárastu pridanej hodnoty* sa menia každý rok. Predmetom sledovania je nárast hodnôt pri ukončených projektoch, čo vzhľadom na ich dopadový dlhodobý charakter môže byť ovplyvnené vonkajšími faktormi a makroekonomickou situáciou. V prípade novovytvorených podnikoch je nárast týchto ukazovateľov ovplyvnený nulovou východiskovou hodnotou.

Ukazovateľ *súkromné investície do realizovaných projektov* k septembru 2013 tento ukazovateľ prekračuje hodnotu stanoveného cieľa o 10,10 mil. EUR.

Prínos programu k trvalo udržateľnému hospodárskemu rastu je ďalej meraný ukazovateľom *prírastok kapacity pre výrobu energie z obnoviteľných zdrojov* v súčasnosti vykazuje hodnotu plnenia 101%.

Pri výstupovom ukazovateli *počet podporených projektov* je riziko nenaplnenia ukazovateľa, keďže k septembru 2013 predstavuje plnenie 60,52%. Napĺňanie hlavného výstupového ukazovateľa *počet podporených projektov na pomoc MSP* v súčasnosti ITMS neumožňuje sledovať, nakoľko nie je zavedená funkcionálna identifikácia MSP. V roku 2012 bol zaradený medzi hlavné výsledkové ukazovatele *počet projektov podporujúcich obchod podnikanie a nové technológie*, ktorého plnenie k septembru 2013 je len 44,24%.

Druhá časť globálneho cieľa OP KaHR – zamestnanosť je monitorovaná ôsmimi hlavnými ukazovateľmi výstupu a to kľúčovým ukazovateľom *počet vytvorených pracovných miest*. Ukazovateľ podporujúci tvorbu pracovných miest, bol v rokoch 2007 až 2010 zadefinovaný ako dopadový ukazovateľ a teda pracovné miesta sa mali vytvárať v dlhodobom horizonte po ukončení realizácie projektu. Vykazovanie ukazovateľov vytvorených pracovných miest v členení rodovej príslušnosti, vytvárania nových pracovných miest pre znevýhodnené skupiny, nových pracovných miest v MSP v dôsledku realizácie projektu a následné členenie vytvorených miest na mužov a ženy, je sťažené skutočnosťou, že sa stali povinnými ukazovateľmi až po revízií operačného programu koncom roka 2010. V zmluvách uzatvorených pred rokom 2010 nebol ukazovateľ podporujúci tvorbu pracovných miest zmluvne viazaný, nakoľko bol ako dopadový. Z uvedeného dôvodu bude potrebné vynaložiť zvýšené úsilie, takto nastavené ukazovatele naplniť, sledovať a správne vyhodnotiť.

Pri ukazovateli *počet vytvorených miest* je riziko nenaplnenia ukazovateľa, nakoľko jeho plnenie k 30.09.2013 je v priemere len 24,4 %.

5 Zhodnotenie čerpania OP KaHR a stavu implementácie projektov

5.1 Finančná implementácia OP KaHR

Alokácia finančných prostriedkov štrukturálnych fondov a Kohézneho fondu na realizovanie projektov všetkých operačných programov bola k 30.06.2013 za zdroj EÚ v sume 11 496 467 767 EUR.

Pre OP KaHR bola alokácia finančných prostriedkov schválená rozhodnutím Komisie K(2007)5940 zo dňa 28.11.2007. Zdroj EÚ v sume 772 000 000 EUR a zdroj SR v sume 136 235 259 EUR.

EK schválená alokácia finančných prostriedkov bola v priebehu implementácie dvakrát upravená.

Prvá realokácia finančných prostriedkov bola realizovaná na základe rozhodnutia Komisie K(2010) 6168 zo dňa 15.09.2010 v sume 5 mil. EUR, čím sa pôvodná suma alokovaných prostriedkov upravila na celkovú sumu 914 117 648 EUR, z toho prostriedky EÚ v sume 777 000 000 EUR a prostriedky SR v sume 137 117 648 EUR.

Druhá úprava alokácie bola zrealizovaná na základe Rozhodnutia Komisie C(2012) 7070 zo dňa 04.10.2012 v sume 225 mil. EUR. Alokovaná suma finančných prostriedkov sa tak upravila na sumu 1 131 347 126 EUR, z toho prostriedky EÚ vo výške 968 250 000 EUR a prostriedky SR v sume 163 097 126 EUR.

K 30.09.2013 bolo schválených a zmluvne viazaných 1 156 projektov v celkovej sume 766 522 608,95 EUR, čo predstavovalo 67,75 % z celkových alokovaných prostriedkov.

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky

Tabuľka 5 Celkový stav implementácie k 30.09.2013

Prioritná os	Alokácia (prostriedky EU + ŠR) v EUR	Počet zmluvne viazaných projektov	Suma zmluvne viazaných projektov (EU + ŠR) v EUR	% zmluvného viazania k alokácii	Skutočné čerpanie (EU+ŠR) v EUR	% čerpania k alokácii
1	677 879 660	577	430 613 005,65	63,52	288 812 304,41	42,61
2	195 249 377	408	168 317 527,47	86,20	97 313 369,13	49,84
3	222 564 706	93	138 336 461,94	62,16	124 377 538,67	55,88
4	35 654 383	78	29 255 613,89	82,05	17 876 631,94	50,14
Spolu	1 131 347 126	1 156	766 522 608,95	67,75	528 379 844,15	46,70

Zdroj MH SR

Ako z tabuľky 5 vyplýva, k 30.09.2013 bol najvyšší percentuálny podiel zmluvne viazaných projektov v prioritnej osi 2 - Energetika – 86,20 % a prioritnej osi 4 -Technická pomoc – 82,05 %, pričom prioritná os 2 - Energetika vykazovala čerpanie len 49,84 %.

Pomerne nízke zmluvné viazanie bolo v rámci prioritnej osi 1 - Inovácie a rast konkurencieschopnosti - 63,52 % a prioritnej osi 3 - Cestovný ruch - 62,16 %. Celková viazanosť projektov k 30.09.2013 v rámci OP KaHR bola vykázaná na 67,75 % z celkových alokovaných prostriedkov.

Podľa vyjadrenia zodpovedného zamestnanca MH SR, by mali byť, na základe prebiehajúcich výziev o NFP, v 4. štvrtroku 2013 zmluvne viazané projekty v sume 187 mil. EUR. Kumulatívne je predpokladané zmluvné viazanie finančných prostriedkov OP KaHR v sume 953 mil. EUR, čo bude predstavovať 84,20 % z celkovej alokovanej čiastky.

5.2 Zhodnotenie čerpania OP KaHR

Prehľad čerpania výdavkov OP KaHR za kontrolované obdobie finančných rokov 2007 - 2013 je uvedený v tabuľke 6.

Tabuľka 6 Prehľad čerpania finančných prostriedkov KaHR k 30.09.2013

v EUR

Priorita opatrenie	ERDF	Alokácia spolu	Alokácia – zdroj EU	Alokácia – zdroj ŠR	Skutočné čerpanie k 31.12. 2012 (zdroj EU+ŠR)	Percento čerpania k alokácii rok 2012	Skutočné čerpanie k 30.09. 2013 (zdroj EU + ŠR)	Percento čerpania k alokácii rok 2013	Nárast v čerpaní oproti r. 2012 v %
Os 1	Inovácie a rast konkurencieschopnosti	677 878 660	579 927 375	97 951 285	260 849 768	38,48 %	288 812 304	42,61 %	4,13 %
Opatr.1.1	Inovácie a technologické transfery	488 192 754	414 963 841	73 228 913	185 453 619	37,99 %	200 298 829	41,03 %	3,04 %
Opatr.1.2	Podpora spoločných služieb pre podnikateľov	83 387 953	74 610 274	8 777 679	37 092 370	44,48 %	48 236 232	57,85 %	13,36 %
Opatr.1.3	Podpora inovačných aktivít v podnikoch	106 297 953	90 353 260	15 944 693	38 303 779	36,03 %	40 277 246	37,89 %	1,86 %
Os 2	Energetika	195 249 377	168 836 400	26 412 977	85 951 745	44,02 %	97 313 369	49,84 %	5,82%
Opatr.2.1	Zvyšovanie energetickej efektívnosti na strane výroby aj spotreby a zavádzanie progresívnych technológií v energetike	130 997 420	111 347 807	19 649 613	65 107 913	49,70 %	73 787 049	56,33 %	6,63 %
Opatr.2.2	Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia pre mestá a obce a poskytovanie poradenstva v oblasti energetiky	64 251 957	57 488 593	6 763 364	20 843 832	32,44 %	23 526 320	36,62 %	4,17 %
Os 3	Cestovný ruch	222 564706	189 180 000	33 384 706	116 745 745	52,45 %	124 377 539	55,88 %	3,43 %
Opatr.3.1	Podpora podnikateľských aktivít v cestovnom ruchu	195 317 627	166 019 983	29 297 644	100 860 252	51,64 %	105 656 867	54,09 %	2,46 %
Opatr.3.2	Rozvoj informačných služieb cestovného ruchu, prezentácie regiónov s Slovenska	27 247 079	23 160 017	4 087 062	15 885 493	58,30 %	18 720 672	68,71 %	10,41 %
Os 4	Technická pomoc	35 654 383	30 306 225	5 348 158	15 162 547	42,53 %	17 876 632	50,14 %	7,61 %
Opatr.4.1	Technická pomoc	35 654 383	30 306 225	5 348 158	15 162 547	42,53 %	17 876 632	50,14 %	7,61 %
Spolu	OP KaHR	1 131 347 126	968 250 000	163 097 126	478 709 805	42,31 %	528 379 844	46,70 %	4,39 %

Zdroj MH SR

Porovnaním čerpania finančných prostriedkov k 31.12.2012 s obdobím k 30.09.2013 je vidieť mierny nárast čerpania o 4,39 %, čo vo finančnom vyjadrení predstavuje sumu 49 670 039 EUR. Najvyšší nárast čerpania v období od 31.12.2012 do 30.09.2013 bol vykázaný v osi 4 – technická pomoc – 7,61 % a v osi 2 – energetika – 5,82 %. V rámci osi 1 bol nárast o 4,13 % a v rámci osi 3 bol nárast v čerpaní len o 3,43 %.

MH SR vykazovalo k 30.09.2013 celkové čerpanie na úrovni 46,70 % čo predstavuje prostriedky EU v sume 452 256 787 EUR a prostriedky ŠR v sume 76 123 057 EUR.

Podľa vyjadrenia zodpovedných zamestnancov, MH SR ako RO, vykonal nasledovné opatrenia na urýchlenie procesu čerpania finančných prostriedkov:

- vydal metodický pokyn RO č. 14 k postupom konania o žiadosti za účelom stanovenia jednotných a jasných postupov v prípade identifikácie formálnych a vecných nedostatkov predložených žiadostí o NFP vo všetkých procesoch konania o žiadosť,
- súbežná realizácia procesov odborného hodnotenia a overovania podmienok poskytnutia pomoci za účelom zníženia času potrebného na ukončenie procesov konania o žiadosti v rámci výziev vyhlásených od roku 2012,
- zavedenie objektívnych výberových kritérií za účelom urýchlenia a zobjektivizovania výberu žiadosti o NFP,
- zavedenie centrálného overovania podmienok poskytnutia pomoci, s cieľom zníženia administratívnej náročnosti žiadateľov pri predkladaní žiadosti o NFP.

RO okrem toho, v roku 2012 a 2013 požiadal listami SORO, aby zadefinovali postupy na zabezpečenie okamžitého zrýchlenia čerpania finančných prostriedkov a vykonal opatrenia, ktoré zabezpečia zvýšenie tempa čerpania finančných prostriedkov OP KaHR.

Napriek prijatým opatreniam RO, zameraných na urýchlenie procesu spracovania žiadostí o NFP, kontrolná skupina NKÚ SR indikuje riziko možného nedočerpania finančných prostriedkov alokovaných pre OP KaHR do 31.12.2015.

6 Zhrnutie

NKÚ SR vykonal kontrolu vo všetkých oblastiach v súlade s cieľmi kontroly tak, aby sa presvedčil, či bol dosiahnutý súlad s relevantnou legislatívou SR a EÚ.

Systém monitorovania OP KaHR bol primerane účinný a spoľahlivý v súlade s požiadavkami ustanovenými v platných predpisoch a pravidlách EÚ a SR.

Hodnotenie OP KaHR bolo vykonávané v súlade s legislatívnou EÚ, metodickými predpismi vydanými EK a metodikou vypracovanou CKO. NKÚ SR zistil, že zoznam ukazovateľov uvedených v Pláne hodnotení (verzia 1.2) nebol v súlade s ukazovateľmi uvedenými v aktuálnej verzii OP KaHR. Odporúča preto zosúladiť ukazovatele Plánu hodnotení (verzia 1.2.) s OP KaHR v platnom znení.

V rámci plnenia globálneho cieľa OP KaHR – *Zabezpečenie trvalo udržateľného hospodárskeho rastu a zamestnanosti*, NKÚ SR poukazuje na potrebu výrazného zvýšenia úsilia pre dosiahnutie cieľovej hodnoty ukazovateľa *počtu vytvorených miest*, keďže cieľová hodnota je stanovená na dosiahnutie 14 200 novovytvorených miest a stav plnenia k 30.09.2013 je 2 390 novovytvorených miest, t.j. 16,83%.

Stav čerpania finančných prostriedkov OP KaHR k 30.09.2013 bol v sume 528 379 844 EUR, čo predstavuje len 46,70 % záväzku 2007 - 2013. NKÚ SR napriek prijatým opatreniam RO, zameraných na urýchlenie procesu spracovania žiadostí o NFP, indikuje riziko možného nedočerpania finančných prostriedkov alokovaných pre OP KaHR do 31.12.2015. NKÚ SR preto odporúča MH SR v pozícii RO, prijať účinné opatrenia za účelom eliminácie rizík vo veci možného nedočerpania záväzku EÚ 2007 - 2013 pre OP KaHR.

NKÚ SR nadobudol primerané uistenie, že MH SR pri procese monitorovania postupuje v súlade s príslušnými predpismi a pravidlami EÚ a SR.

Protokol o výsledku kontroly vypracovali dňa: 18.11.2013

Ing. Otília Ďuriančíková
vedúca kontrolnej skupiny

Ing. Olga Fajfrová
členka kontrolnej skupiny

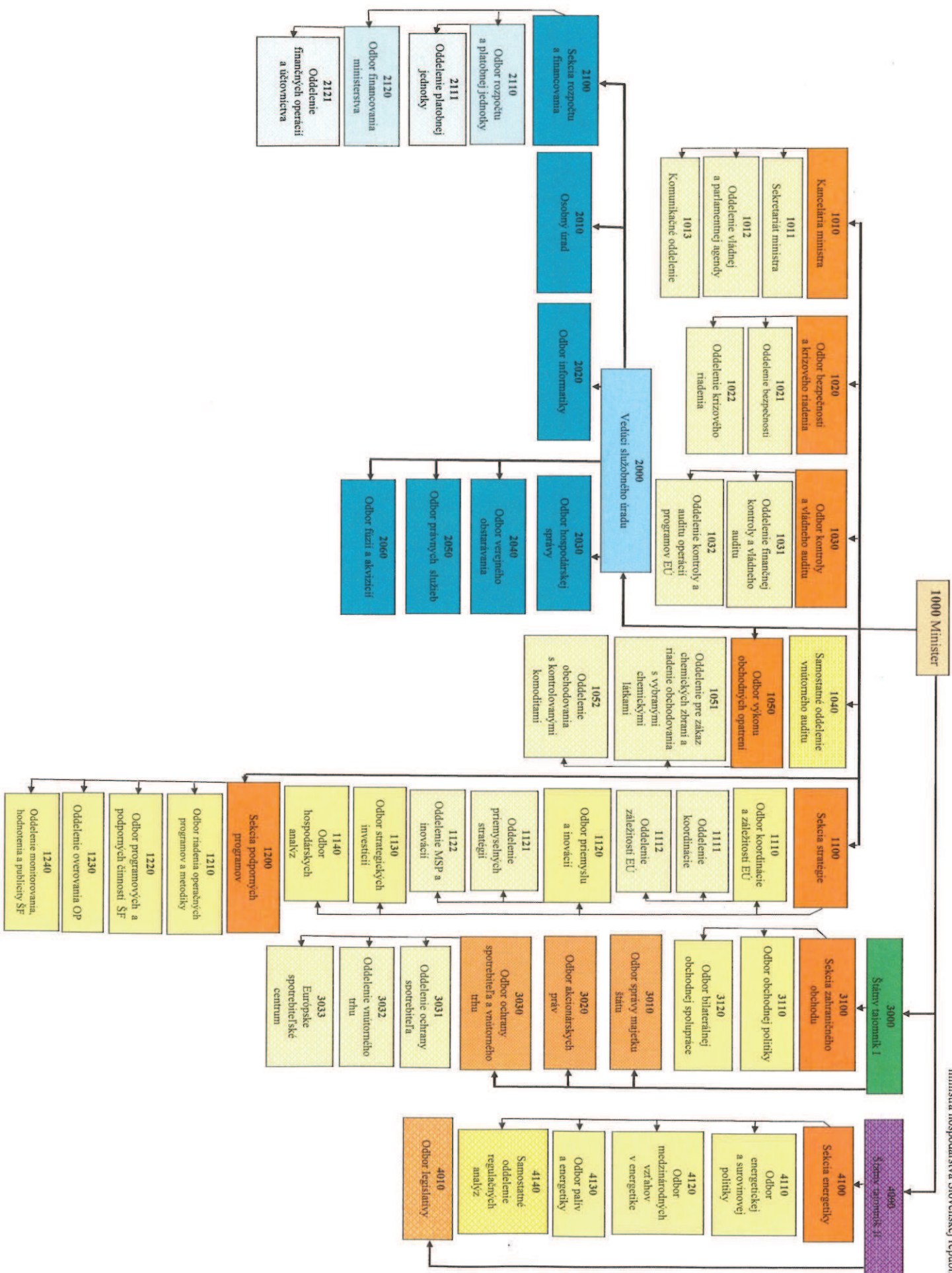
Mgr. Romana Trojanová
členka kontrolnej skupiny

S obsahom protokolu o výsledku kontroly bol oboznámený dňa: 05.12.2013

Mgr. Martin Holák, PhD.
vedúci služobného úradu

PRÍLOHY

		Zazmluvnené	
Prioritná os	Výzva	NFP	Čerpané NFP
Prioritná os 1	KaHR-111SP-0801	995 161,38	994 645,91
Prioritná os 1	KaHR-111DM-0901	500 000,00	499 999,99
Prioritná os 1	KaHR-111SP-0902	5 839 999,20	5 839 999,20
Prioritná os 1	KaHR-12VS-0801	9 937 627,87	9 934 335,87
Prioritná os 1	KaHR-13SP-0801	1 333 680,00	1 333 680,00
Prioritná os 2	KaHR-21SP-0801	5 999 767,51	5 994 707,16
Prioritná os 2	KaHR-21DM-0901	198 322,45	198 322,37
Prioritná os 2	KaHR-21SP-0901	730 225,40	730 159,12
Prioritná os 2	KaHR-22VS-0801	249 999,91	249 999,86
Prioritná os 2	KaHR-22VS-0801	199 497,15	199 497,15
		25 975 346,63	

Zoznam použitých skratiek

Skratka	Plný názov
CKO	<i>Centrálny koordinačný orgán</i>
EK	<i>Európska komisia</i>
ES	<i>Európske spoločenstvo</i>
EÚ	<i>Európska únia</i>
EUR	<i>Európska menová jednotka</i>
ERDF	<i>Európsky fond regionálneho rozvoja</i>
IACS	<i>Integrovaný administratívny a kontrolný systém</i>
IES SAP	<i>účtovný systém – modul nezrovnalostí</i>
IFAC	<i>Medzinárodná federácia účtovníkov</i>
INTOSAI	<i>Medzinárodná organizácia nezávislých kontrolných inštitúcií</i>
IR	<i>Inherentné riziká</i>
IS	<i>Informačný systém</i>
ISA	<i>Medzinárodné auditorské štandardy</i>
ISSAI	<i>Medzinárodné štandardy najvyšších kontrolných inštitúcií</i>
ISUF	<i>Integrovaný informačný systém účtovného, finančného a ekonomického riadenia</i>
KF	<i>Kohézny fond</i>
MH SR	<i>Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky</i>
MVRR SR	<i>Ministerstvo výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky</i>
MDVRR SR	<i>Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky</i>
MF SR	<i>Ministerstvo financií Slovenskej republiky</i>
MPRV SR	<i>Ministerstvo pôdohospodárstva a rozvoja vidieka Slovenskej republiky</i>
MVVE	<i>Monitorovací výbor pre vedomostnú ekonomiku</i>
MSP	<i>Malé a stredné podnikanie</i>
MRK	<i>Marginalizované rómske komunity</i>
MUS	<i>štatistická metóda výberu podľa peňažnej jednotky</i>
NK	<i>Nariadenie Komisie</i>
NKÚ SR	<i>Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky</i>
NR SR	<i>Národná rada Slovenskej republiky</i>
NSRR	<i>Národný strategický referenčný rámec 2007 - 2013</i>
NFP	<i>Nenávratný finančný príspevok</i>
NARMSP	<i>Národná agentúra pre rozvoj malého a stredné podnikania</i>
OP KaHR	<i>Operačný program Konkurencieschopnosť a hospodársky rast</i>
RO	<i>Riadiaci orgán</i>
SR	<i>Slovenská republika</i>
SACR	<i>Slovenská agentúra pre cestovný ruch</i>
SARIO	<i>Slovenská agentúra pre rozvoj investícií a obchodu</i>
SORO	<i>Sprostredkovateľský orgán pod riadiacim orgánom</i>
SIEA	<i>Slovenská inovačná a energetická agentúra</i>
ŠF	<i>Štrukturálny fond</i>
ŠR SR	<i>Štátny rozpočet Slovenskej republiky</i>
ÚV SR	<i>Úrad vlády Slovenskej republiky</i>